

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2022-84
Den 10. januar 2022

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 25. januar 2022

SAMLENOTAT

1. Præsentation af det franske formandskabs prioriteter	2
2. Konferencen om Europas fremtid	4
3. COVID-19 EU-koordination	7
4. Status for forholdet mellem EU og UK	10
5. Lovgivningspakke: Styrkelse af demokratiet og af valgintegritet	14

1. Præsentation af det franske formandskabs prioriteter

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Frankrig overtog den 1. januar 2022 det roterende formandskab for Rådet. Der forventes på rådsmødet (almindelige anliggender) en præsentation af formandskabets prioriteter. Formandskabsprogrammet bærer titlen 'Genopretning, styrke og tilhørsforhold'.

2. Baggrund

Frankrig overtog det roterende EU-formandskab den 1. januar 2022. Det franske formandskab ventes på rådsmødet (almindelige anliggender) at præsentere sine prioriteter for arbejdet i Rådet under sin formandskabsperiode.

3. Formål og indhold

Det franske formandskabsprogram bærer titlen 'Genopretning, styrke og tilhørsforhold' og er centreret omkring tre overordnede ambitioner: 'et mere suverænt Europa', 'en ny europæiske model for vækst' og 'et mere humant Europa'.

1. Et mere suverænt Europa

Det franske formandskab vil prioritere at styrke Schengenområdet med bedre beskyttelse af Europas grænser, kontrol med migration og en forbedret asylpolitik, der respekterer de europæiske værdier og internationale forpligtigelser. Europa skal være bedre i stand til at agere inden for sikkerhed og forsvar. Derudover skal EU handle med henblik på at fremme velstand og stabilitet i sit nærområde – særligt i forhold til Vestbalkan og i sine relationer med det afrikanske kontinent. Endelig skal EU aktivt bidrage til løsninger på globale udfordringer.

2. En ny europæisk vækstmodel

Under denne overskrift vil formandskabet arbejde for at gøre Europa til et område for produktion, jobskabelse, innovation og teknologisk ekspertise, som tilbyder høj kvalitet, kvalificeret arbejdskraft og bedre betalte jobs. Europæiske aktører på det digitale område skal styrkes, og EU skal kunne opstille sine egne regler i den digitale verden. Samtidig skal den økonomiske udvikling gå hånd i hånd med EU's klimamål. Man vil sikre god koordination af den økonomiske politik efter COVID-19 for at sikre, at den europæiske genopretningsplan i sin helhed bliver en succes. Man ønsker at iværksætte en fælles refleksion over, hvordan man kan skabe en ny model for vækst, investering og beskæftigelse.

3. Et humant Europa.

Frankrig vil prioritere Konferencen om Europas fremtid, som efter planen vil blive afsluttet under det franske formandskab. Man vil desuden arbejde for et Europa, som værner om retsstaten, sine værdier og om europæisk kultur, og som vægter videnskab og kampen mod diskrimination.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Præsentationen af formandskabsprogrammet ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til eventuelle konsekvenser i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag inden for prioriteterne.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemslande forventes at tage formandskabsprogrammet til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage punktet til efterretning, idet der konkret vil blive taget stilling til de enkelte forslag under prioriteterne, når de fremlægges.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Konferencen om Europas fremtid

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret notat.

1. Resumé

Konferencens to første plenarforsamlinger blev afholdt d. 19. juni og d. 23. oktober 2021 i Strasbourg, mens plenarforsamlingen den 18. december 2021 blev aflyst grundet COVID-19. Næste plenarforsamling er den 22. januar 2022. Der var oprindeligt også planlagt afholdelse af plenarforsamlinger i februar, marts og muligvis april, foruden en række møder i de såkaldte europæiske borgerpaneler, men udskydelsen af plenarforsamlingen i december kan komme til at påvirke kalenderen for de kommende plenarforsamlinger. Dertil kommer, at hele Konferencen understøttes af den samtidige gennemførelse af nationale debatter om Europas fremtid. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke detaljerede oplysninger om den kommende drøftelse på rådsmødet, men forventningen er, at formandskabet vil orientere om den seneste udvikling.

2. Baggrund

Konferencen om Europas fremtid udspringer bl.a. af et løfte, som kommissionsformand Ursula von der Leyen afgav i forbindelse med udpegningen af den nye EU-Kommission i 2019. Det var oprindeligt planen, at Konferencen skulle være lanceret i foråret 2020, men starten måtte udskydes pga. COVID-19. Rådet, Europa-Parlamentet og EU-Kommissionen offentliggjorde deres ønsker og forventninger til Konferencen sidste år, og efter lang tids forhandlinger blev de tre institutioner enige om rammerne for Konferencen. Formændene for Rådet, Europa-Parlamentet og EU-Kommissionen underskrev d. 10. marts 2021 en fælles erklæring, som bl.a. fastsatte tidsrammen og den overordnede struktur for Konferencen. Dermed var den politiske vej banet for at iværksætte den praktiske planlægning af Konferencen.

Forud for Konferencens officielle åbningsceremoni d. 9. maj 2021 i Strasbourg blev Konferencens centrale, digitale platform for borgerdialogerne lanceret d. 19. april. Efterfølgende er der blevet afholdt både en borgerbegivenhed i Lissabon d. 17. juni med deltagelse af medlemslandenes borgerrepræsentanter og plenarforsamlinger d. 19. juni og 23. oktober i Strasbourg. Plenarforsamlingen den 18. december 2021 blev aflyst grundet COVID-19, mens der dog blev afholdt møder i de ni arbejdsgrupper den 17. december 2021. Næste plenarforsamling finder sted den 22. januar 2022.

I første halvår 2022 var der derudover oprindeligt forudset plenarforsamlinger i februar, marts og muligvis april, men da man måtte udskyde plenarforsamlingen i december på grund af Covid-19, kan det komme til at påvirke kalenderen for de kommende plenarforsamlinger. Parallelt ventes der afholdt flere møder i de såkaldte europæiske borgerpaneler. Dertil kommer, at hele Konferencen understøttes af den samtidige gennemførelse af nationale debatter om Europas fremtid. I Danmark har Europa-Nævnet bevilget 3,8 millioner kroner til afholdelse af yderligere 188 arrangementer over hele landet med tilknytning til Konferencen.

Danmark har været blandt initiativtagerne til et fælles indspil til Konferencen i form af et non-papir sammen med 11 andre medlemslande, som deler de danske ambitioner om, at Konferencen skal fokusere på at fremme et effektivt EU, der leverer konkrete, politiske resultater til gavn for borgerne.

Non-papiret fastslår desuden, at Konferencen bl.a. også bør have til formål at øge EU's demokratiske legitimitet, herunder gennem øget åbenhed om EU's lovgivningsarbejde samt ved at overveje muligheder for at styrke de nationale parlamenters rolle i EU's daglige arbejde.

Derudover er Danmark – sammen med Nederlandene og Tyskland – hovedinitiativtager i en åbenhedsalliance, der blev lanceret den 23. september ved en åbenhedspledge, som samtlige medlemslande har tilsluttet sig, foruden EU-Kommissionen, en række medlemmer af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Ombudsmand.

3. Formål og indhold

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke detaljerede oplysninger om den kommende drøftelse på rådsmødet. Det er dog den foreløbige forventning, at formandskabet vil orientere om den seneste udvikling.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog resolutioner i både januar og juli 2020 om dets ønsker og forventninger til Konferencen. Parlamentet lagde her op til, at Konferencen beskæftiger sig med en bred vifte af emner, heriblandt også en række institutionelle spørgsmål om blandt andet gennemførelse af transnationale lister ved valg til Europa-Parlamentet og udvælgelsen af spidskandidater til posten som kommissionsformand. Europa-Parlamentet tilsluttede sig den 4. marts 2021 fælleserklæringen om rammerne for Konferencen, som formændene for Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen underskrev den 10. marts 2021.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Konferencen om Europas fremtid ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det kan dog ikke udelukkes, at den afsluttende rapport på Konferencen vil indeholde målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne medføre omtalte konsekvenser, såfremt de følges op med konkrete forslag til beslutninger. Konsekvenserne af disse kan først vurderes, når de konkrete forslag foreligger.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vides endnu ikke med sikkerhed, hvad der bliver fokus for drøftelserne på rådsmødet den 25. januar 2022. Det er dog forventningen, at medlemslandene vil tage formandskabets status på den seneste udvikling til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringens holdning er, at Konferencen så vidt muligt bør fokusere på et politisk indhold og levering af konkrete, politiske resultater via EU-samarbejdet, inden for rammerne af de strategiske prioriteter, som Det Europæiske Råd tidligere har vedtaget, og den eksisterende Traktat. Samtidig bør Konferencens fokus på institutionelle reformer begrænses.

Regeringen vil desuden arbejde for at fremme horisontale målsætninger som en styrkelse af nationale parlamenters rolle og øget åbenhed omkring EU's lovgivningsarbejde. Endvidere er det en prioritet for regeringen, at borgerne inddrages mest muligt, og at de nationale parlamenter har en stærk, selvstændig rolle i Konferencen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 10. december 2021.

3. COVID-19 EU-koordination

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 25. januar 2022 ventes en bred drøftelse om COVID-19-koordinationen i EU. Der er endnu ikke kommunikeret specifikt indhold for drøftelsen. Det ventes, at det franske formandskab og Kommissionen vil give en overordnet status for COVID-19-situationen i EU med særligt fokus på Omikron-variantens udbredelse og følgerne heraf. Der ventes en generel drøftelse af vaccinedrulningen, herunder medlemslandenes revaccinationsindsats og status for vaccineleverancer, rejserestriktioner, herunder revision af rådshenstillingerne for henholdsvis indre og ydre grænser, samt om EU's evne til at levere på donationstilsagn til udviklingslande. Derudover kan der evt. ventes, at WHO og den internationale pandemitraktat vil blive bragt op i drøftelserne.

Regeringen støtter en tæt EU-koordination af indsatsen mod COVID-19. Det er samtidig vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger relateret til indsatsen mod COVID-19 nationalt. Regeringen støtter op om, at der sikres stabile og transparente leverancer af vacciner, herunder eventuelle leverancer af variantopdaterede vacciner, at rådshenstillingerne om indre og ydre grænser forenkles, herunder at der sikres en effektiv nobremsemekanisme, og at EU-Kommissionen aktivt engagerer sig i at løse de juridiske problemstillinger hos vaccineproducenterne, som kan forsinke medlemslandenes vaccinedonationer. Regeringen støtter en styrkelse af WHO's normative rolle som retningsgivende organ på sundhedsområdet og om det videre arbejde med at forhandle en international pandemitraktat forankret i WHO.

2. Baggrund

COVID-19-koordination i EU-regi har løbende været drøftet i 2020 og 2021 ved møder i Det Europæiske Råd, de uformelle videokonferencer blandt EU's stats- og regeringschefer, i Rådet for generelle anliggender og blandt sundhedsministrene m.v.

3. Formål og indhold

Drøftelserne ventes at tage udgangspunkt i status for COVID-19 situationen i EU. Først ventes der en generel drøftelse, som vil omhandle den generelle epidemiologiske situation og vaccinedrulningen på basis af en overordnet status fra det franske formandskab og Kommissionen. Smittetallene i de fleste medlemslande er hastigt stigende, især grundet udbredt smittespredning med Omikron-varianten. Det europæiske center for forebyggelse af og kontrol med sygdomme (ECDC) har i deres seneste risikovurdering af 15. december konkluderet, at Omikron-varianten højst sandsynligt vil blive dominerende i Europa i løbet af årets første to måneder, og at den vil medføre et øget antal smittetilfælde og indlæggelser. Det konkluderes dog ligeledes, at vaccination og særligt revaccination med en booster-dosis fortsat giver en god beskyttelse. Det europæiske lægemiddelagentur (EMA) konkludererede i december, at der kan ske revaccination allerede tre måneder og senest seks måneder efter afsluttet primærvaccination. EMA har tidligere vurderet, at revaccinationsindsatsen i de respektive lande skal afgøres på nationalt niveau. Den succesfulde vaccinedrulning i medlemslandene betyder, at 80 procent af alle borgere over 18 år i EU nu har fået to vaccinstik, mens 35 procent har modtaget det tredje stik, hvilket svarer til hhv. 292 og 128 millioner EU-borgere. Hvad angår vaccineleverancer, er der fortsat fokus på at sikre stabile og transparente leverancer af vacciner.

Kommissionen og medlemslandene aktiverede i december 2021 en option i kontrakten med BioNTech-Pfizer om at levere over 180 millioner ekstra vaccinedoser, der kan blive variantopdaterede inden for aftalens bestemmelser, når en opdateret vaccine er godkendt af EMA.

Dernæst forventes en drøftelse af mobilitet og rejserestriktioner i lyset af COVID-19. Der er på nuværende tidspunkt fremlagt forslag om at revidere rådshenstillingerne om indre og ydre grænser. Drøftelser herom pågår fortsat i lyset af den usikkerhed, som smittespredningen med Omikron-varianten har afstedkommet. Desuden ventes det hilst velkomment, at Kommissionen i december 2021 vedtog, at gyldigheden af vaccinecertifikater i det europæiske coronapas pr. februar 2022 vil være på ni måneder efter fuldendt vaccinationsforløb.

Der forventes desuden en drøftelse af vaccinesolidaritet. Kommissionen er af Danmark og andre medlemslande blevet opfordret til at engagere sig direkte med vaccineproducenterne for at presse dem til at lette de juridiske procedurer og fjerne de hindringer, som står i vejen for eller forsinker, at medlemslandene kan donere overskydende vacciner til udviklingslandene gennem COVAX og fra nationale lagre.

Endeligt kan det forventes, at WHO vil blive bragt op i drøftelserne, hvor EU har indtaget en ledende rolle i at reformere og styrke organisationen for at sikre det fornødne mandat og ressourcer til at forebygge og håndtere fremtidige globale sundhedskriser. Etableringen af en pandemitraktat, en aftale eller et andet internationalt instrument om pandemiberedskab forankret i WHO skal samtidig være med til at forebygge og sikre bedre håndtering af fremtidige pandemier. Her har EU og Danmark arbejdet for en international bidende aftale (pandemitraktat), hvilket der stiles imod, men aftalemodaliteten er fortsat uafklaret og afgøres i videre forhandlinger. Samtidig er der et fokus på en styrkelse af det internationale sundhedsregulativ (IHR), særligt i forhold til implementering og compliance af IHR-kernekapaciteter globalt, samt mulige målrettede ændringer, dog uden at skulle genforhandle instrumentet som helhed.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt opbakning fra medlemslandene til en mere koordineret tilgang til COVID-19. Samtidig er der et generelt ønske om at fastholde den nationale kompetence til at fastsætte egne regler for indsatser.

Der er stor opbakning til tiltag, der skal sikre udrulningen af både primærvaccination og revaccination samt stabile og transparente leverancer af vaccine, herunder eventuelt vacciner, som er variantopdateret. EU-medlemslandene bakker generelt op om, at rådshenstillingerne om indre og ydre grænser afspejler den aktuelle epidemiologiske situation. Der er bred opbakning til, at EU leverer på tilsagn om at dele vacciner med tredjelande, og at juridiske og andre hindringer herfor hos producenternes fjernes. Der er blandt medlemslandene generelt bred opbakning til, at WHO's rolle i den globale sundhedsarkitektur styrkes og en pandemitraktat indgås.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt en tæt koordination af COVID-19-indsatsen i medlemslandene. Det er vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum og fleksibilitet til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger, herunder at fastsættelse af de konkrete indsatser mod COVID-19 fortsat sker i medlemslandene. Regeringen støtter arbejdet med at sikre stabile og transparente vaccineleverancer, herunder variantopdaterede vacciner. Regeringen arbejder for, at en revision af rådshenstillingerne om indre og ydre grænser så vidt muligt flugter med de danske rejseregler, samtidig med at der sikres en effektiv nødbremsemekanisme til håndtering af nye bekymrende virusvarianter. Regeringen støtter, at EU leverer på tilsagn om donation af vacciner til tredjelande hurtigst muligt, herunder at Kommissionen hurtigst muligt gennem direkte dialog med vaccineproducenterne får fjernet de juridiske hindringer, der forsinkes eller står i vejen for medlemslandenes vaccinedonationer. Regeringen støtter en styrkelse af WHO samt forslaget om en international pandemitraktat forankret i WHO.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. september 2021 til orientering.

4. Status for forholdet mellem EU og UK

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet forventes fokus på forhandlingerne med UK om udmøntning af Nordirlands-protokollen, hvor Kommissionen forventes at give en opdatering på seneste møder med britiske modparter. Kommissionen har den 13. oktober 2021 præsenteret en løsningspakke for Nordirlands-protokollen, der omfatter konkrete løsninger på praktiske udfordringer forbundet med implementeringen af Protokollen for nordirske borgere og virksomheder, men den har samtidig afvist britiske ønsker om at genåbne Protokollen. Senest har Kommissionen den 17. december 2021 unilateralt præsenteret konkrete forslag inden for protokollens rammer ift. at sikre forsyningen af medicin fra Storbritannien til Nordirland. Fra dansk side støttes Kommissionens tilgang med fokus på løsning af konkrete udfordringer og afvisningen af britiske ønsker om genåbning af Protokollen, idet imødekommelse heraf vil være uforeneligt med ønsket om at undgå en hård grænse på den irske ø samt sikkerheden og lige konkurrenceforhold på det indre marked.

2. Baggrund

Den 24. december 2020 blev der opnået enighed om en aftale om det fremtidige forhold mellem EU og UK i form af en Handels- og samarbejdsaftale, som trådte endeligt i kraft den 1. maj 2021 efter Europa-Parlamentets godkendelse af aftalen. Fokus er nu på gennemførelse af aftalen og særligt udmøntning af Nordirlands-protokollen under Udtrædelsesaftalen, hvor Kommissionen den 13. oktober har fremsat forslag til en pakke med forslag til løsning af praktiske udfordringer med Protokollen.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes fokus på forhandlingerne med UK om udmøntning af Nordirlands-protokollen. Kommissionen forventes at give en opdatering på seneste møder med britiske modparter.

Nordirlands-protokollen er fortsat den største Brexit-relaterede konflikt og udfordring og var samtidig et af de vanskeligste spørgsmål under Brexit-forhandlingerne. UK har fra starten været meget tilbageholdende i arbejdet med at implementere Protokollen og har kun i begrænset omfang etableret de aftalte kontrolprocedurer, inspektionssteder, systemer for udveksling af varer og handelsdata m.v. Det har samlet set bidraget til tvivl om, hvorvidt man fra britisk side reelt ønsker at efterleve forpligtelserne i Protokollen.

Den 21. juli 2021 fremlagde UK et samlet udspil til ønsker ift. Nordirlands-protokollen, som lægger op til en egentlig genforhandling af Protokollen, herunder bl.a. betydelig begrænsning af varekontrol, større ligestilling af EU- og UK-regulering samt udfasning af EU-domstolen som retsinstans for Protokollen. Fra britisk side forbeholder man sig retten til at aktivere artikel 16 i Protokollen, som kan suspendere dele af Protokollen, hvis der ikke opnås en tilfredsstillende aftale med EU.

Kommissionen har den 13. oktober 2021 præsenteret en løsningspakke for Nordirlands-protokollen, der – inden for Protokollens rammer – omfatter konkrete løsninger på praktiske udfordringer med toldkontrol, fødevarekontrol, kontrol med lægemidler, inddragelse af nordirske institutioner og transport af levende dyr.

Pakken vil ifølge Kommissionen halvere papirarbejdet knyttet til import af varer fra Storbritannien til Nordirland og reducere kontrolbyrden knyttet til dyr og animalske produkter med 80 procent. Hovedvægten ligger på en lettere håndtering af varehandel, der dermed imødekommer ønsker om en mere smidig varekontrol i Nordirland.

EU har til gengæld klart afvist britiske anmodninger om at genforhandle Protokollen og dermed ændre på Nordirlands tilknytning til det indre marked, herunder EU-domstolens rolle, da en sådan tilgang vil være uforenelig med ønsket om at undgå en hård grænse på den irske ø samt sikkerheden og lige konkurrenceforhold på det indre marked.

Forhandlingerne om Kommissionens løsningspakke for Nordirlands-protokollen pågår fortsat. Der har hidtil været begrænsede fremskridt i forhandlingerne med undtagelse af medicinområdet, som har været et af de vigtigste områder for nordirlandske interessenter at finde en løsning på. Den 17. december fremsatte 2021 fremsatte Kommissionen unilateralt en række forslag, som har til formål at sikre forsyning af medicin til Nordirland fra Storbritannien. Fra britisk side har man arbejdet for, at medicin blev fjernet fra Protokollen, men har erklæret sig villige til at se på de løsningsforslag, som Kommissionen har lagt fremlagt.

På andre områder er der også udfordringer med implementering af aftalegrundlaget mellem EU og UK. Det gælder ikke mindst en meget restriktiv britisk tilgang til fiskeriadgang i UK farvand, som bl.a. udfordrer dansk industrifiskeri og har ført til konflikt mellem UK og Frankrig om fiskeri i den Engelske Kanal. Den 22. december 2021 blev der imidlertid indgået en aftale mellem UK og EU vedr. fiskerimulighederne for 2022. Aftalen sikrer forudsigelighed for fiskerne og er baseret på en videnskabelig tilgang og forsigtighedsprincippet, som er centrale EU-prioriteter.

Derudover udløb en række overgangsordninger den 1. januar 2022. Det betyder bl.a., at der gennemføres fuld toldkontrol af varer, der transporteres fra EU og ind i UK, med undtagelse af varer, der transporteres fra Irland og ind i Nordirland, hvor overgangsordningen ensidigt af UK er forlænget. Både britiske og europæiske interessenter har udtrykt bekymring for, hvorvidt UK vil være klar til at implementere kontrollerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har den 27. april 2021 i henhold til TEUF artikel 217 og artikel 218 stk. 6 godkendt aftalen mellem EU og UK. Europa-Parlamentet har vedtaget en resolution om det fremtidige forhold mellem EU og UK den 12. februar 2020 og én yderligere på plenarforsamlingen den 18. juni 2020.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er overholdt. Kommissionen har forhandlet på EU's vegne inden for rammerne af Ministerrådets forhandlingsmandat. Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK er indgået som en ren EU-aftale ('EU-only'), og aftalen er på EU-siden derfor alene godkendt af Ministerrådet og Europa-Parlamentet og skal ikke ratificeres i de enkelte medlemslande.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Indgåelsen af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK bidrager til at afbøde nogle af de samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser ved UK's udtræden af EU. Brexit vil dog fortsat have negative økonomiske konsekvenser for dansk fiskeri, da det indebærer et kvotetab. Der forventes ligeledes fortsat administrative konsekvenser for varehandlen som følge af UK's udtræden af EU, uanset den indgåede handelsaftale. Det gælder bl.a. for fødevarer virksomheder, som oplever øgede omkostninger og administrative byrder ved såvel import fra som eksport til UK.

Herudover vil Brexit medføre en række statsfinansielle konsekvenser, herunder fx at UK som tredjeland ikke længere vil medfinansiere nye, indgåede forpligtelser under EU's budget. Dette vil alt andet lige føre til en større dansk finansieringsandel.

8. Høring

Kommissionens forslag til EU's forhandlingsmandat for Handels- og samarbejdsaftalen blev sendt i høring den 6. februar 2020, og høringsvarerne blev efterfølgende inkluderet i et revideret grund- og nærhedsnotat om forslaget til forhandlingsmandat, der blev oversendt til Europaudvalget den 19. februar 2020.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være bred opbakning til de af Kommissionen foreslåede løsninger på praktiske udfordringer med udmøntning af Nordirlands-protokollen, med fuld respekt for EU-retten og de indgåede aftaler mellem EU og UK og med fortsat balance mellem rettigheder og pligter. Til gengæld ventes der en klar afvisning af britiske ønsker om at genforhandle Protokollen, herunder af EU-domstollens rolle som retsinstans. Indholdet af drøftelserne vil afhænge meget af, om der er fremskridt i forhandlingerne mellem EU og UK om implementeringen af Protokollen eller om der bliver tale om en eskalering af konfliktniveauet og evt. sammenbrud i forhandlingerne, hvorved bredere aspekter af forholdet mellem EU og UK evt. vil kunne komme i spil. Der forventes bred opbakning fra medlemslandene til Kommissionens forslag vedrørende medicinområdet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side arbejdes for en effektiv gennemførelse af aftalegrundlaget mellem EU og UK med fokus på korrekt og rettidig udmøntning af de indeholdte bestemmelser samt etablering af stærke mekanismer til at sikre fair konkurrencevilkår i praksis.

Regeringen er i den forbindelse bekymret for UK's tilgang til implementering af Nordirlands-protokollen og støtter, at Kommissionen tager de fornødne skridt til at sikre britisk efterlevelse af nævnte forpligtelser. Fra dansk side bakkes der op om Kommissionens tilgang med at finde praktiske løsninger – inden for rammerne af Protokollen – med udgangspunkt i behov hos den nordirske befolkning og i nordirsk erhvervsliv.

Af hensyn til sikkerheden for det indre marked og fastholdelse af et højt niveau for fødevarer sikkerhed og forbrugerbeskyttelse lægges der vægt på, at den af Kommissionen foreslåede løsningspakke med smidigere håndtering af bl.a. varehandel kombineres med tilsvarende beskyttelsesforanstaltninger og forstærket markedsovervågning. Fra dansk side støttes Kommissionens forslag vedrørende medicinområdet.

Med Nordirlands tilknytning til det indre marked følger også forpligtelser til at efterleve EU's regelsæt for statsstøtte og dermed klare begrænsninger for evt. etablering af ulige konkurrenceforhold, der vil kunne indvirke negativt på dansk erhvervsliv. Danmark støtter derfor Kommissionens klare afvisning af britiske ønsker om at genforhandle Protokollen og ønsker således at fastholde Nordirlands tilknytning til det indre marked, herunder EU-domstollen som retsinstant.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forholdet mellem EU og Storbritannien blev senest forelagt Folketingets Europaudvalget til orientering den 16. september 2021 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 21. september 2021. Udenrigsministeren orienterede desuden under "siden sidst" Folketingets Europaudvalg om forhandlingerne om Nordirlands-protokollen den 15. oktober 2021 og den 18. november 2021

Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne om det fremtidige forhold blev forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020. Der blev forelagt forhandlingsoplæg vedr. udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver den 21. april 2017.

5. Lovgivningspakke: Styrkelse af demokratiet og af valgintegritet

KOM (2021) 0730

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 25. januar 2022 ventes en præsentation og en foreløbig, overordnet drøftelse af Kommissionens nye såkaldte Demokratipakke, der omfatter forslag til en forordning om gennemsigtighed i forbindelse med politisk reklame, to forslag til omarbejdning af direktiverne om valgrettigheder og et forslag om omarbejdning af forordningen om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde. Rådets behandling af Demokratipakkens delelementer befinder sig i en meget indledende fase. Regeringen støtter generelt Demokratipakkens overordnede formål, idet regeringen vil tage nærmere stilling til pakkens konkrete forslag, efterhånden som de behandles nærmere på teknisk niveau.

2. Baggrund

Kommissionen har den 25. november 2021 fremlagt en såkaldt ”Demokratipakke”, der består af en overordnet meddelelse om ”beskyttelse af valgintegritet og fremme af demokratisk deltagelse” (KOM (2021) 0730) samt en række delforslag.

Demokratipakkens lovgivningsmæssige forslag omfatter:

- en forordning om gennemsigtighed i forbindelse med politisk reklame (KOM (2021) 0731);
- et forslag om omarbejdning af forordningen om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde (KOM (2021) 0734); og
- to forslag til omarbejdning af direktiverne om valgrettigheder (KOM (2021) 0732 og KOM (2021) 0733).

Meddelelsen sammenfatter bevæggrundene bag Demokratipakkens delforslag og beskriver desuden en ”fælles mekanisme for robuste valgprocesser”, som bl.a. indebærer et styrket, teknisk samarbejde mellem medlemslandenes eksperter og myndigheder på valgområdet m.v.

Grund- og nærhedsnotater om de enkelte forslag til retsakter vil blive fremsendt enkeltvist til Folketingets Europaudvalg. Oversendelsen vil afhænge af tidspunkterne for modtagelse af de danske progversioner.

3. Formål og indhold

Hensigten med Demokratipakken er ifølge Kommissionen at håndtere visse udfordringer for det demokratiske system og de enkelte vælgers rettigheder, herunder bl.a. uigennemsigtig indblanding og desinformation samt praktiske hindringer, der f.eks. forhindrer EU-borgere bosat i et andet EU-land end deres oprindelsesland i at stemme og at stille op til hhv. lokalvalg og valg til Europa-Parlamentet.

For så vidt angår forslaget til omarbejdning af forordningen om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde (KOM (2021) 0734) begrundes Kommissionen bl.a. forslaget med et generelt behov for at sikre tidssvarende lovgivningsmæssige rammer og at opdatere forældede bestemmelser og henvisninger.

De foreslåede ændringer skal bl.a. sikre robuste gennemsigthedsregler, herunder ift. politisk reklame og finansieringskilder, og en stærkere reference til værdierne i artikel 2 i TEU. Kommissionens forslag vil også gøre det muligt for europæiske politiske partier at finansiere nationale folkeafstemninger om spørgsmål relateret til implementeringen af traktaterne. Forslaget indeholder også en lempelse af partiernes medfinansieringskrav og tager sigte på at reducere administrative byrder.

Derudover indeholder Demokratipakken et forordningsforslag vedrørende gennemsigthed og målretning af politiske reklamer. Kommissionens forslag har til formål at fastsætte harmoniserede regler for en høj grad af gennemsigthed i politisk reklame. Med forslaget lægger Kommissionen således op til en række nye forpligtelser og sanktioner i forbindelse med brug af målrettet politisk reklame. Forpligtelserne vil tage sigte på reklamer for – eller på vegne af – politiske aktører samt såkaldte emnebaserede reklamer, som potentielt kan påvirke resultatet af et valg eller en folkeafstemning m.v. Med forslaget vil betalt politisk reklame fremadrettet skulle tydeligt angives. Forslaget indeholder herudover bl.a. en række konkrete gennemsigthedsbetingelser og betingelser for politiske målretnings- og forstærkningsteknikker.

Kommissionen har endvidere fremsat forslag om at omarbejde de to direktiver om valgret og valgbarhed for EU-borgere, der er bosiddende i et andet EU-medlemsland end deres hjemland (mobile EU-borgere), til henholdsvis lokalvalg og Europa-Parlamentsvalg. Baggrunden for forslagene er, at valgdeltagelsen for mobile EU-borgere ofte er lavere end for borgere, der er statsborgere i værtslandet. Endvidere kan de nuværende procedurer for registrering af valgret til Europa-Parlamentsvalg medføre, at EU-borgere, der er bosiddende i et andet EU-land end deres hjemland, kan stemme to gange, hvilket ikke er lovligt. Forslagene indebærer blandt andet, at mobile EU-borgere skal oplyses om deres valgrettigheder, at der skal defineres et fælles datasæt for mobile EU-borgeres valgret til indsamling og udveksling EU-medlemslandene imellem, at der skal indføres standardskabeloner for mobile EU-borgeres registrering som vælger eller kandidat, at der skal oprettes et kontaktpunkt for valgrettigheder på kommissionsniveau for EU-borgere og myndigheder, og at der indføres et krav om afrapportering, hvis et medlemsland har regler om, at det kun er landets egne statsborgere, der kan vælges til visse hverv såsom formand for, suppleant til eller medlem af en primær lokal myndigheds ledende kollegiale organ.

Endelig fremgår det også af Demokratipakkens meddelelse om ”beskyttelse af valgintegritet og fremme af demokratisk deltagelse” (KOM (2021) 0730), at Kommissionen, fra 2022 vil foreslå etablering af en ”fælles mekanisme for robuste valgprocesser” gennem et styrket, teknisk samarbejde mellem medlemslandenes eksperter og myndigheder på valgområdet m.v. Mekanismen vil blive tilrettelagt og koordineret gennem Kommissionens eksisterende samarbejde med medlemsstaterne i EU-valgnetværket i tæt samarbejde med samarbejdsgruppen for net- og informationssystemer (NIS) og EU's system til hurtig varsling. Mekanismens primære operationelle fokus vil være at understøtte anvendelsen af fælles ekspertgrupper og udveksling af eksperter med henblik på at opbygge robuste valgprocesser, navnlig inden for onlinekriminalteknik, desinformation og cybersikkerhed i forbindelse med valg.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der vil blive redegjort for Europa-Parlamentets holdning til de enkelte lovgivningsmæssige forslag i Demokratipakken i forbindelse med behandlingen af disse.

5. Nærhedsprincippet

En vurdering af de enkelte lovgivningsmæssige forslags overensstemmelse med nærhedsprincippet vil fremgå af regeringens grund- og nærhedsnotater om de enkelte lovgivningsforslag.

6. Gældende dansk ret

Der vil blive taget konkret stilling til eventuelle konsekvenser i forbindelse med behandlingen af de enkelte lovgivningsmæssige forslag indeholdt i Demokratipakken.

7. Konsekvenser

Præsentationen og drøftelsen af Kommissionens Demokratipakke ventes ikke i sig selv at have konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget stilling til konsekvenserne af konkrete forslag, der følger af Demokratipakken, efterhånden som de enkelte forslag fremlægges og behandles.

8. Høring

Den engelsksprogede version af forslaget til omarbejdning af forordningen om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde har været sendt i en foreløbig høring i Specialudvalget for relationerne mellem EU's institutioner samt blandt de danske politiske partier, som enten er opstillingsberettigede til folketings- eller Europa-Parlamentsvalg. Der er i den forbindelse ikke modtaget nogen høringssvar fra partierne. En opfølgende høring vil blive sendt med den danske sprogversion, når denne er modtaget.

Den dansksprogede version af forslaget om gennemsigtighed og målretning af politiske reklamer har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål samt i specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål med frist den 21. december 2021. Der er modtaget 3 høringssvar fra henholdsvis Danmarks Radio (DR), TV2 Danmark (TV2) og Dansk Industri (DI). Høringssvar til fremgå af grund- og nærhedsnotatet for det konkrete forslag.

Forslagene til omarbejdning af direktiverne om valgrettigheder er endnu ikke sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det ventes, at andre medlemsstater foreløbigt generelt vil forholde sig positivt til Demokratipakkens overordnede formål.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Demokratipakkens overordnede formål, idet regeringen vil foretage en nærmere vurdering af og tage stilling til pakkens konkrete lovgivningsmæssige forslag i takt med, at de behandles.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.